

Agrarische Belangenbehartigings Organisatie Ooststellingwerf

JULI 2014

Nieuwsbrief pilot Watergebiedsplan Appelscha.

Voor de vakantieperiode nog even de stand van zaken van de pilot van het Watergebiedsplan Appelscha. De onstuimige regenbuien van een aantal weken geleden zetten voor ons de zaak weer even op scherp. We denken wel eens dat in Drenthe de afwatering beter geregeld is maar ook daar was de overlast groot. De eerste groep boeren in de Harken heeft voor hun eigen peilvak inmiddels oplossingen kunnen aandragen en dan blijkt dat er misschien toch meer mogelijk is dan je eerst gedacht had. Daar gaan we voor ook al moeten de nodige hobbels nog genomen worden.

BOVEN TJONGER

24 juni zijn er twee oriënterende bijeenkomsten geweest met de ABO (Grytsje van der Sluis, Bert van Noordenburg, Hanneke van Daatselaar, Margreet de Vries, projectleider Karen Beukema, interviewers Albert van Burgsteden & Janke Kloosterman), Het Wetterskip en Natuurmonumenten.

In de eerste bijeenkomst is een verkenning van de waterproblematiek in de Haulerpolder gedaan. Er is vanuit het Wetterskip een inzicht gegeven in de hydrologische situatie in het gebied en de huidige KRW doelstellingen. Hoewel er een grote vooruitgang is geboekt in de chemische doelstelling (fosfaat en stikstof) moet de ecologische waterkwaliteit (vissen, beestjes en planten) verbeteren voor de Kader Richtlijn. Als de waterweg meer leven moet vasthouden, groeien waterplanten ook onstuimig en moet de watergang eigenlijk vaker worden leeggehaald om de waterafvoer te garanderen. Omdat dat kaalslag geeft en dus de doelstelling niet gehaald wordt, moeten er andere oplossingen komen. Verbreding van de Boven Tjonger is daarom gewenst. Dat kan op verschillende manieren. De bak zelf breder te maken, een schuiner talud te maken of door het bergen en vasthouden op bepaalde plaatsen.

De ABO heeft een aantal globale knelpunten aangegeven die ervaren worden in het gebied. Het water stond met de vele regen erg hoog en lang heel hoog. Het bovenstroomse gebied is naar de mening van de ABO groter dan waar het Wetterskip rekening mee houdt. Het huidige watersysteem kan een bui van 12/13 mm aan. De vraag is of dat genoeg is. Op de kaart zijn een aantal natte percelen benoemd.

Aansluitend heeft Natuurmonumenten een toelichting gegeven over hun wensen om een duurzame oplossing voor de door hun ervaren problematiek rond de Haulerpolder te vinden. Het Wetterskip

onderzoekt de mogelijkheden om het gewenste waterpeil in de Haulerpolder af te stemmen of zowel natuur- als landbouwdoelen. Dit lijkt een tegengesteld belang. De Haulerpolder begint een eiland te worden in het landschap. Door de ontwatering in de landbouwgebieden er omheen, daalt het veen in deze gebieden en komt de Haulerpolder steeds hoger te liggen. Voor het weidevogel- en het dotterbloemenbeheer heeft dit een averechts effect. Het water gaat naar de lager gelegen gebieden buiten de polder. Het kwelwater waar de plantjes van afhankelijk zijn, wordt weggezogen door de noordelijke randsloot.

Er werden een aantal mogelijke oplossingen aangedragen. De aanwezige keileemlaag in het hele gebied heeft een grote invloed op de afwatering en de mogelijkheden. Er is sinds kort een nieuwe keileemkaart en deze kan worden gebruikt om nieuwe berekeningen te maken. Het blijkt dat de Boven Tjonger hier in soort ravijn ligt met aan weerszijden keileem, nogal uniek volgens de geleerden.

Het Wetterskip gaat nieuwe berekeningen maken over de haalbaarheid, gewenste langdurige effecten voor natuur en landbouw en kosten/baten. Als deze berekeningen klaar zijn volgt een nieuwe bijeenkomst. Een optie die doorgerekend wordt is het keren van het kwelwater met bijvoorbeeld leem aan de kant van de Tjonger. Dat lijkt effectiever te zijn dan het peil in de noordelijke randsloot te verhogen. Op dit stuk zitten boeren en Natuurmonumenten in elkaars vaarwater.

GROOT DIEP

De tweede bijeenkomst aansluitend aan de eerste was een verkenning van de waterproblematiek in het Groot Diep. De groep werd versterkt door nog twee ABO leden: Elroy van de Bremer en Jan Bult.

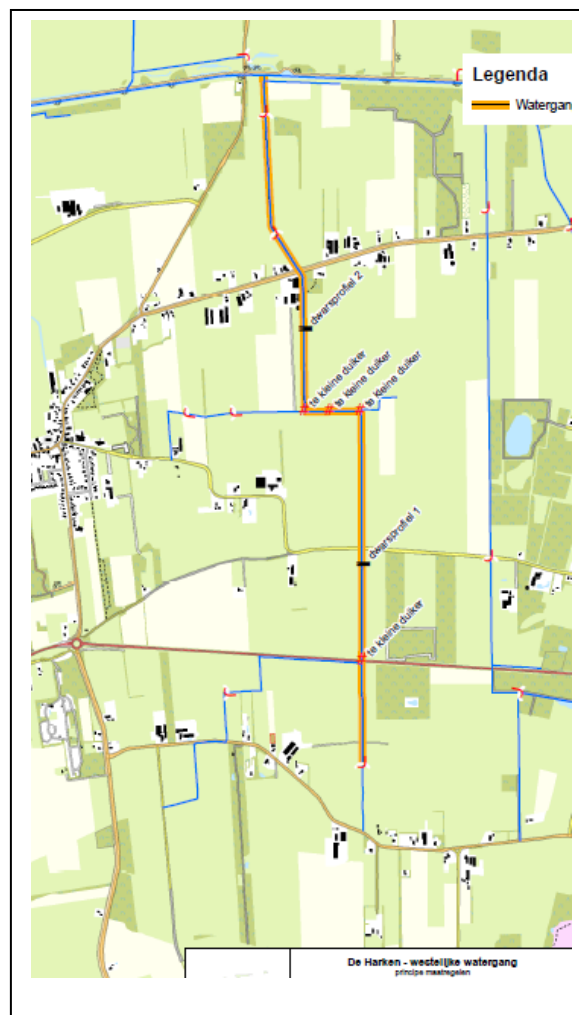
Het Wetterskip presenteerde een evaluatie van het herinrichtingsproject van het Fochteloërveen. De maatregelen die zijn genomen om het verhoogde peil in het Fochteloërveen en de aangelegde buffer achter de dijken op te vangen met drainage, werken volgens plan. De drainage zelf werkt en de afvoer van 220 ha water gaat gecontroleerd. Ook in het gebied van het Groot Diep moet het Wetterskip stappen nemen om de KRW doelstelling te halen. Er gaat circa drie maal zoveel water naar Ravenswoud dan in het verleden maar door een aangepaste hoge stuw gaat de afvoer zonder overlast.

De landbouw ervaart het effect van het inrichtingsproject voornamelijk anders. Het Groot Diep kreeg volgens boeren in het afstroomgebied de afgelopen jaren meer water te verwerken en ervaart veel overlast, vooral opstuw. Wat hier net als bij de Boven Tjongert meespeelt is dat de plantengroei in de zomer eigenlijk niet verwijderd mag worden om de KRW doelstellingen te halen. Wat en waar zit nu het probleem? Om dit duidelijker in beeld te krijgen zal ook hier een inventarisatie plaats moeten vinden bij de boeren in het gebied. De ABO zou graag meer gegevens zien van peilbuizen die ook buiten de schil van het Fochteloërveen gebied (buiten de gedraineerde gebieden) staan omdat de indruk is dat verder van het gebied af ook vernatting optreedt.

Er is afgesproken dat de presentatie op een paar punten moet worden aangepast, want er moeten meer gegevens komen. In het najaar vindt een startbijeenkomst plaats voor de grondeigenaren. Als vervolg hierop kunnen de interviews plaatsvinden.

DE HARKEN/ KLEIN DIEP

Het gebied waar de interviews de afgelopen weken hebben plaatsgevonden ligt rond de westelijke waterweg in de Harken. Via een kadasterscan zijn de grondeigenaren in beeld gebracht die in het afstroomgebied van deze waterweg zitten en deze zijn benaderd voor een interview. Op het kaartje staat de westelijke waterweg aangegeven.

25 juni was er een groepsbijeenkomst van de westelijke waterweg van de Harken. Naast de geïnterviewde grondeigenaren waren mensen van het Wetterskip, de projectleiding en de vertegenwoordigers van de ABO aanwezig. Er was een zeer goede opkomst.

Er werd een grote kaart gepresenteerd met daarop de door de landeigenaren aangegeven problemen. De problemen zijn in de groep besproken en er zijn verschillende oplossingen voor een denkrichting aangedragen door de landeigenaren. De volgende stap in dit pilotproject is het doorrekenen van de oplossingen. Het Wetterskip zal de komende tijd een 5 tal denkrichtingen doorrekenen en aan de hand van

deze uitkomsten worden er werkgroepen gevormd met de landeigenaren in dit gebied. In de werkgroepen zal de gedetailleerde uitvoering tot stand moeten komen.

Het Wetterskip en de ABO proberen nu een balans te vinden tussen het afmaken van het opgestarte traject en het alvast beginnen in een nieuw traject . Zodra hier een besluit over is genomen, worden de landeigenaren die in het afstroomgebied van de oostelijke waterweg van de Harken zitten, benaderd om mee te werken aan een inventarisatie d.m.v. interviews. In de zomerperiode kunnen we niet op iedereen een beroep doen maar er wordt gestaag doorgewerkt.

ERFAFSPOELING

Het adviesbureau BROOS heeft in opdracht van het Wetterskip bij een paar bestuursleden, zaken rondom erfafspoeling geïnterviewd. Met als doel een lijst van maatregelen op te stellen die voldoende milieuwinst opleveren maar tegelijkertijd passen binnen de bedrijfsvoering en betaalbaar zijn. Met die lijst kunnen we vervolgens in de gesprekken in de gebieden de boer op. Uit de tussenrapportage blijkt dat vooral wat betreft de praktische toepasbaarheid er nog een hele slag gemaakt moet worden. Ook zijn de maatregelen nog niet op geld gezet. Dat bijvoorbeeld de gier van de kalveriglo's niet het erf op mag lopen weten we zelf ook wel, maar geef dan ook aan hoe het praktisch opgelost kan worden en wat dat kost. Kortom werk aan de winkel en onze kritische inzet blijft nodig!

Voorlopig wensen we iedereen een relaxte zomer met niet te veel en niet te weinig water.